1850. N°. 16.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 6 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 5 Februarij.

Aanst. Vrijdag ten 12 ure, de dies natalis der Hoogeschool, zal de aftredende Rector G. C. B. Suringar, zijne betrekking nederleggen met het houden eener plegtige redevoering, en het Rectoraat worden opgedragen aan den Hoogleeraar Mr. J. de Wal.

— De Heer A. J. Muysken, Notaris te Hillegom, schrijft als Correspondent van de Ned. Vereeniging tot afschaffing van sterken drank aan de Redactie van den *Volksvriend* in het Nommer van Februarij het volgende:

Het verstrekt mij tot eene wezenlijke voldoening te mogen berigten, dat, van de binnen deze gemeente onlangs ten mijnen overstaan gehoudene houtverkoopingen, op vijf derzelve, is afgeschaft geworden de gewoonte om sterken drank *om niet* te schenken, terwijl ook het rondventen daarvan *niet* is toegelaten geworden.

Op de veiling, den 11[den] December jl. op het landgoed Elsbroek gehouden, werd eene eerste proef genomen, om, in plaats van jenever en brandewijn, brood en koffij aan de gegadigden aan te bieden. In stede, dat, naar aloud gebruik, de jenev rkannendragers maar al te vaak halt maakten, om de met geestrijk vocht gevulde bierglazen onder de menigte te doen rondgaan, werd ditmaal, in het middaguur, verpoosd aan des jagers woning, en aldaar aan een ieder, wie zulks verlangde, geboterd brood en koffij toegediend. Nadat men was verkwikt en verwarmd, werd de verkooping ten einde gebragt, waarna een ieder zich tevreden verwijderde.

Dit voorbeeld mogt dan ook al dadelijk navolgers vinden, daar, bij de verkoopingen in het Lokhorster duin, almede brood en koffij werd toegediend, terwijl daarna, bij de weduwen F. Lommerse en J. van Dril, evenmin sterke drank geschonken werd.

Op de tweede houtveiling, heden op Elsbroek gehouden, werden even als de eerste maal, ten algemeenen genoegen, de betere verkwikkingen van brood en koffij toegediend, terwijl ook, staande de verkooping, de snerpende koude niet zwaarder dan vroeger te verduren viel.

Bijzonder aangenaam was het mij voorts nog te vernemen, dat op eene, den 28[sten] December jl., op de hofstede Veenenburg (gemeente Lisse) gehoudene houtveiling, evenzeer, in plaats van sterken drank, brood en koffij is toegediend geworden.

Mogten deze lofwaardige voorbeelden, en volkomen gelukte proeven, ter wering eener heilloze volksgewoonte, vele navolgers vinden!. Mogt menig verkooper zich slechts willen overtuigen, dat daardoor velerlei onheil voorgekomen, veel goeds bevorderd, en ten slotte, bij zuivere verkoopprijzen, geene schade geleden wordt!

Mijne geachte confrères, en ook hunne principalen, mogen zich op deze mijne betuigingen, als ten eenenmale gegrond op de herhaalde ondervinding, gerustelijk verlaten.

In het algemeen belang, aan dat van de zaak der afschaffing zoo ten naauwsten verbonden, gevoelde ik mij gedrongen UEd. deze mededeeling te doen toekomen, enz.

— De *Delftsche Courant* wil uit eene goede bron weten, dat 's Rijks werf te Rotterdam opgeheven, het magazijn van levensmiddelen, thans te Delftshaven, naar Amsterdam overgebragt, en het Instituut voor de Marine van Medemblik naar Delftshaven zal verplaatst worden.

— De *Toekomst* verzekert, dat de Koninklijke Fransche Schouwburg te 's Hage in de laatste twee jaren aan wijlen Z. M. Willem II ongeveer f 125,000 's jaars gekost heeft, en dus, met eene gemiddelde ontvangst van f 35 à f 40,000 's jaars, heeft verslonden f 160 à f 165,000. Dat blad voegt er bij, dat die onderneming met het eind van Mei zal komen te vervallen, en teruggebragt worden tot hetgeen zij eertijds was, en alsdan welligt met eene Koninklijke subsidie van een derde der tegenwoordige bijdrage, voor de kunst die hoogte zal kunnen bereiken, welke zij eenmaal had.

— Op den Rijnspoorweg zijn in de maand Januarij vervoerd 19,849 reizigers en is ontvangen f 38,631.

— Omtrent de droogmaking van het Haarlemmermeer wordt in de *Staats-Courant* het volgende berigt: De buitengewone koude, die gedurende de verloopene maand Januarij heeft geheerscht en waardoor alle polder- en boezemmolens buiten werking moesten blijven, heeft niet belet dat de stoomtuigen ter droogmaking van het Haarlemmermeer, bij den ten gevolge van de oostelijke winden gunstigen stand des boezems, voortdurend dienst hebben gedaan, zoodat de stand van het meer, die op den 31[sten] December ll. 1,97 el onder Amsterdamsch peil teekende, thans, niettegenstaande de veelvuldige sneeuw en het regenwater, op den laatsten der maand gemiddeld is waargenomen op 2,02½ el beneden dat peil, en dus in eene zeer ongunstige wintermaand, 5½ duim is verlaagd.

— Blijkens de laatste ontvangen berigten van de rivieren was het ijs langs den Rhijn en Waal te Lobith, Hulhuizen, Arnhem, Nijmegen en verdere voorname punten opgebroken en doorgedreven. De Waal was laatstelijk over hare geheele lengte open, en de behoorlijk van noodkeeringen voorziene dijken bevonden zich in goeden staat.

Op den IJsel was het ijs te Westervoort, Zutphen en Deventer losgekomen en afgedreven; aan het Katerveer was het in beweging geraakt, en alleen in den mond der rivier te Kampen zat het nog vast.

De Neder-Rhijn en Lek, waar het ijs in den avond van den 1[sten] en in den loop van den 2[den] in beweging gekomen is, was gisteren algemeen met drijfijs bedekt. Het zat nog slechts van het Eck-en-Wielsche veer af tot aan de tweede veertig gaarden, alsmede even boven Wijk bij Duurstede. De waarden waren aldaar ondergeloopen, en over deze nam het afkomende ijs zijnen weg. Te Schoonhoven was mede de ijsgang begonnen en doorzettend geworden; terwijl het ijs te Krimpen langzaam afdreef.

Op de Maas was het ijs nog onbewegelijk; te Grave geschiedde de overtogt van het veer met ijsbooten. De binnendijken in den omtrek waren door opkistingen bezorgd; de Elftweg nabij genoemde stad was ter hoogte van 1,64 el overstroomd en door de werking van de Beersche Maas stonden alle binnensdijks gelegen huizen onder water.

Op de Merwede bleef het den 2[den] opgebroken ijs gisteren doordrijven, ten gevolge waarvan het Noorderdiep en de Killen, die reeds grootendeels open waren geweest, gisteren, met uitzondering van de Bakkerskil, weder verstopt waren. Intusschen was het water aanhoudend rijzende, en daardoor de stand van zaken met betrekking tot het opgehoopte drijfijs voor 's hands niet zorgelijk, daar de Killen aan het benedeneinde open waren, en dus langs dien kant ontzetting te verwachten was, zoodra de waterstand nog hooger klom. Men vleide zich dat de voortdurende dooi een weldadigen invloed op den afloop van den ijsgang zoude uitoefenen.

— Uit Roermond wordt van den 30[sten] geschreven: Het water staat bij enkele personen 1 voet in huis. Toen gisteren de klokken begonnen te luiden, hoorde men van verschillende kanten om hulp roepen, en men zag vee en paarden uit de stallen zwemmen. Men zegt dat daar 14 personen verdronken of vermist zijn.

Schipper Vos, geladen met aardappelen, is met zijn schip, door het kruijen van het ijs, over den dijk gekrooijen, en zit nu met zijne geladene schuit op de straat te Wehl, 4 uren van Venlo.

'S GRAVENHAGE, 4 Februarij.

Bij Koninklijke besluit is aan den Heer Mr. L. A Lightenvelt, gewezen Minister van Buitenlandsche Zaken, verleend een pensioen van f 2,247; en aan den Heer Mr. J. A. Mutsaers, als Minister voor de Zaken van R. K. Eeredienst, en wegens geldige diensten, vroeger in andere betrekkingen door hem bewezen, een pensioen van f 711.

— Z. M. heeft, naar men verneemt, Z. K. H. Prins Hendrik benoemd tot Zijnen Luitenant in het Groothertogdom Luxemburg, waar hij in die betrekking jaarlijks een paar maanden zou doorbrengen.

— Z. M. heeft op verzoek een eervol ontslag verleend aan den heer Mr. H. Nierstrasz, als Burgemeester te Maastricht, onder dankbetuiging voor zijne vele diensten in die betrekking door hem bewezen.

— Alhier is aangekomen de Heer Olde, Hoogleeraar te Upsal, om H. K. H. Prinses Louisa in de Zweedsche taal onderrigt te geven.

— Men verneemt, dat de gezondheidstoestand van den Minister Thorbecke zoo zeer is verbeterd, dat hij eergisteren eene wandeling heeft gedaan. — Men verzekert, dat hij in den laatsten tijd de betrekking van Voorzitter van den ministerraad, welks bijeenkomsten tot hiertoe aan zijn hôtel zijn gehouden, heeft vervuld.

— Alhier is aangekomen de Graaf Schimmelpenninck, Gezant te Londen.

— Z. M., die eergisteren avond, vergezeld van de Heeren van Heemskerk,

dienstdoenden adjudant des Konings, en de Kock, particulier Secretaris des Konings, uit deze Residentie naar Gelderland vertrokken was, ten einde zich te kunnen bevinden op de plaatsen, waar zich onverhoopt gevaren, ten gevolge van den ijsgang, mogten voordoen, is heden middag weder teruggekomen, daar de gunstige toestand van de rivieren de vrees voor inbraken had doen verdwijnen. Het ijs was doorgedreven en het water 98 duim gevallen.

5 Februarij.

Heden avond wordt hier verwacht de nieuwe Spaansche Gezant bij dit Hof, met zijn gezin en Secretaris ter vervanging van den Heer De Bazo, die eene andere bestemming heeft bekomen.

ROTTERDAM, 4 Februarij.

In den nacht van den 1sten, omstreeks 2 ure, brak op den Steiger hier ter stede, nabij de Koornbeurs, een felle brand uit, in het huis bewoond door den goud- en zilversmid Peters. De vlammen namen zoo snel de overhand, dat het geheele huis in een vuurgloed gehuld stond, alvorens de brandweer ter plaatse des onheils zijn kon. Groot was het gevaar der belendende gebouwen, ook van die welke op de Hoogstraat uitkomen, waar men reeds bezig was de kostbaarste goederen in veiligheid te brengen. Toen echter de spuiten van alle kanten waren aangevoerd, begonnen zij met goed gevolg de vuurzee te bekampen, en binnen betrekkelijk korten tijd was het gevaar dat de andere huizen bedreigde, afgewend, en werden de vlammen tot het huis van den Heer Peters bepaald. Men mogt den brand ten 3 ure voor bedwongen houden.

AMSTERDAM, 4 Februarij.

De Arrond. Regtbank alhier heeft voor den vacanten post van Regter voorgedragen de Heeren Mrs. A. de Vries, M. Schooneveld en J. Heemskerk Az.

ZWOLLE, 2 Februarij.

Het dagblad *Overijssel* bevatte gisteren omtrent de voorgenomen kanalisatie in deze provincie hoofdzakelijk het volgende:

Het kanaal zal loopen te Zwolle uit de Willemsvaart en het Zwarte Water, door de grachten van Zwolle, enz. naar de Regge. Het zal voorts loopen te Deventer uit den IJssel en in de marke Lemele zullen beide takken zich vereenigen, en verder loopen tot bij Vriesenveen, en dan wederom in twee armen, de een naar Almelo, en de andere door Ham, Beerse en Bergentheim tot aan de marke Broehte, en van daar op kleinere schaal tot in de Vecht bij Gramsbergen.

De geheele lengte van dit kanaal zal bedragen bijna honderd duizend ellen. Het zal worden aangelegd tot eene breedte en diepte, die het voor de vaart van alle binnen 's lands varende schepen geschikt maakt.

De invloed is onberekenbaar, welken deze kanalisatie oefenen zal op den bloei en de welvaart van ons gewest, en die van de steden Zwolle, Deventer en Almelo. Het is geene kleinigheid dat de elf maal honderd duizend gulden in Overijssel verwerkt worden; maar dit zegt niets bij de zegenrijke gevolgen, die het kanaal, eenmaal bestaande, zal uitoefenen op de bevordering van scheepvaart, scheepsbouw, handel, fabriekwezen, landbouw en exploitatie der veenen.

Men stelt het gewis niet te hoog, wanneer men, door elkander aan den grond eene meerdere productie toekent van twintig gulden per bunder, hetgeen voor Overijssel op de 100,000 bunders 's jaars eene productie zoude schenken van ƒ 2,000,000. Wie berekent den arbeid daaruit geboren en het loon voor den arbeid daaruit ontstaan?

Men schat de uitgestrektheid der veenen, die door deze kanalisatie tot exploitatie zullen komen, op meer dan 20,000 bunders. Wanneer men den bunder rekent uit te leveren minstens 200 dagwerken turf, en aan denzelve eene waarde, niet op de plaats, maar in het verbruik, toekent van ƒ 30 per dagwerk, dan wordt door deze kanalisatie een, thans dood, kapitaal levendig van niet minder dan ƒ 120 millioen. Vraagt men nu naar het arbeidsloon, hetwelk door de verveening ontstaat, dan kan men aannemen, dat voor elk dagwerk turf minstens ƒ 12 aan arbeidsloon wordt uitgegeven, hetgeen op 4 mill. dagwerken bedraagt ƒ 48,000,000. Verdeel dit cijfer over honderd jaren, dan bedraagt zulks gemiddeld nog de aanzienlijke som van ƒ 480,000 's jaars aan arbeidsloon. Daarbij komen de ontginningen van gronden, het bouwen van huizen, kerken, scheepswerven, molens... doch waartoe deze berekeningen verder voortgezet.

MAASTRICHT, 1 Februarij.

Het eerste gedeelte van het vierde perceel der werkzaamheden voor den Aken Maastrichtschen spoorweg is aangenomen door de Heeren Gerard Beym en Comp., te Aken, voor ƒ 63,000; de hoogste inschrijving was ƒ 94,600.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 1 Februarij.

Gisteren is door Lords-Commissarissen, namens H. M. het Parlement met eene troonrede geopend, waarin onder anderen gezegd wordt: dat de Koningin met de vreemde mogendheden de onderhandelingen voortzet betreffende de maatregelen, die noodzakelijk konden worden ten gevolge van de opheffing der beperkingen, welke vroeger uit de scheepvaartwetten van dit land voortvloeiden.

De regeringen van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika en van Zweden hebben onverwijld maatregelen genomen, ten einde aan de Britsche schepen in hunne havens gelijke voordeelen te verzekeren als hunne schepen thans in de Engelsche havens genieten.

Van bijna alle vreemde mogendheden, wier maritime wetgeving tot dusverre van een beperkenden aard was, heeft H. M. de Koningin verzekeringen ontvangen, die grond geven om te hopen, dat ons voorbeeld weldra zal leiden tot eene groote en algemeene vermindering van die hinderpalen, welke tot dusver het vrije verkeer ter zee tusschen de verschillende natiën der wereld belemmerden.

H. M. heeft bevolen dat onderscheiden maatregelen tot verbetering van den toestand van Ierland zouden voorbereid worden. De rampen veroorzaakt door uitbarstingen van partijschap, de gebreken der wetten welke de betrekkingen tusschen grondeigenaars en pachters regelen, de vermindering van het aantal der kiezers ter benoeming van parlementsleden, zullen later, nevens andere gewigtige maatregelen, het onderwerp uitmaken van wets-ontwerpen.

— De Heer Thomas Wilkinson, burgerlijk ingenieur, woonachtig te Grimsthorpe, bij Sheffield, heeft onlangs een toestel uitgevonden, waardoor men uit eene ton steenkolen (1,000 Ned. ℔.) 9,000 kubiek voet gaz kan maken. Deze toestel is zoodanig ingerigt, dat een enkel werkman haar in beweging kan brengen, terwijl zijn arbeid niet zwaarder is dan wanneer hij het benoodigde getal lampen moest in orde brengen, ten einde een gelijke lichtstroom te geven. Wilkinson verzekert, dat men het gaz, door de toepassing zijner uitvinding, zou kunnen verkrijgen tegen 2 shill. de 1000 kubieke voeten.

— In het werkhuis te Limerick is jl. Dingsdag avond een vreeselijk ongeluk gebeurd; 500 arme vrouwen sliepen er op een zolder, toen plotseling het geroep van *brand!* werd aangeheven. In de verwarring van den oogenblik snelden allen te gelijk naar de smalle ladder, die de eenige toegang tot de beneden verdiepingen uitmaakte. De ladder brak en velen vielen op den grond van eene hoogte van 10 voeten; 27 vrouwen werden vertrapt of verstikt en nog vele anderen zoo gewond dat men aan haar behoud wanhoopt. De brand zelf is vrij spoedig gebluscht.

BELGIE.

BRUSSEL, 3 Februarij.

Gisteren heeft de Kamer der Vertegenwoordigers met 67 tegen 27 stemmen beslist, dat het regt op de tarwe zal zijn 1 fr. per 100 kilog. Daarna is met 58 tegen 32 stemmen beslist, dat de wet niet voorloopig, maar bepaald zoude wezen.

— Ingevolge besluit van den Directeur-Generaal der posterijen is thans ook op de linie van Brussel naar Namen een verplaatsbaar postkantoor geplaatst.

— De scheepvaart op de Schelde is weder open. Die rivier is thans geheel van drijfijs bevrijd. Reeds zijn onderscheidene stoombooten met volle ladingen gisteren aldaar aangekomen.

— Te Luik is de vrees, welke men voor eene verdere rijzing des waters had gekoesterd, gegrond geweest. Gisteren is het water nog eene Nederl. el sedert den vorigen dag gestegen en bleef nog stijgen. Het geheele lage gedeelte der stad staat onder water.

— Eene veel uitgestrekter overstrooming dan die van 1844 bedekt de geheele streek van Diest tot aan Mechelen; de stad Aerschot, de dorpen, de bezaaide velden, de huizen, en streken, zelfs die tot hiertoe nog nimmer daardoor geleden hadden, zijn met water overdekt.

— In het bosch van Hasuon, nabij Binche, is een eik geveld, die 1½ el boven den grond een' omvang had van 33 voet; hij was omstreeks 275 jaren oud.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 Februarij.

Men verontrust zich hier over de onverwachte vijandige houding van Engeland tegen Griekenland, bij het vermoeden dat er meer achter steekt dan het verlangen van de voldoening der vorderingen, die Engeland tot voorwendsel schijnt te nemen, daar die in den grond niet belangrijk genoeg zijn, om zoodanige vijandige houding te regtvaardigen; en vooral over de mededeelingen van Oostenrijk en Pruissen, die Frankrijk uitnoodigen om mede te werken tot het nemen van maatregelen om in Zwitserland den geest van oproer en regeringloosheid te keer te gaan, waarvan Genève en Lausanne, waar vele uitgewekenen zich bevinden, de zetel is. Men hoopt dat Zwitserland krachtig genoeg zal zijn om zelve de partij der regeringloosheid te bedwingen, daar anders die tusschenkomst der twee groote mogendheden, die van Frankrijk wel op eene wijze zou kunnen uitlokken, welke bedenkelijke gevolgen voor de rust en vrede van Europa naar zich zouden kunnen slepen.

— De vrijheidsboomen beginnen langzamerhand in het lot van die der vorige eeuw te deelen. Zij werden uitgeroeid. Die voor de kerk van Notre Dame door het volk de boom van den Aartsbisschop genoemd, is ook gevallen.

— Dezer dagen is de tot dwangarbeid veroordeelde broeder Leotade, te Toulon overleden. De Kerkelijke bladen melden, dat hij tot op zijn sterfbed zijne onschuld heeft betuigd aan de misdaad, waarvoor hij was veroordeeld.

— Onze troepen in Algerië hebben weder eene hoofdvesting der Cabylen, Aures, tusschen Mehals en Chir, stormenderhand ingenomen, en de meeste inwoners over de kling gejaagd.

— De stad Constantine lag als onder de sneeuw bedolven, en het was er zoo koud dat de armen er van dood vroren.

PRUISSEN.

BERLIJN, 1 Februarij.

De Staatsregeling van 5 December 1848 is thans, met inachtneming der wijziging, bij de onlangs afgeloopen herziening door de beide kamers daarin

gebragt, als door den Koning bekrachtigde grondwet van den Staat in het Regeringsblad afgekondigd.

Tevens maakt dat blad de volgende koninklijke boodschap aan de beide kamers openbaar;

Wij Frederik Wilhelm enz. hebben uit de aan ons voorgelegde laatste besluiten der kamers met voldoening ontwaard, dat zij zich met verreweg de meeste onzer voorstellen van den 7den dezer betreffende de herziening der constitutie vereenigd hebben. Zulk eene overeenstemming heeft echter tot ons leedwezen niet bereikt kunnen worden met opzigt tot het voorstel betrekkelijk de opheffing der fidei commissen; wij zullen derhalve, in den geest van dat voorstel, aan de bij de constitutie toegezegde wet op de familie fideicommissen zoowel de handhaving der verkregen regten, als ook het behoud van eenen met de grondwettig verzekerde aanstaande zamenstelling der eerste kamer overeenkomstigen grondslag voorbehouden.

De herziening der constitutie van 5 December 1848 beschouwen wij thans als voltooid; wij hebben die constitutie, met alle door de beide kamers vastgestelde bijvoegselen en wijzigingen, bekrachtigd en de afkondiging daarvan bevolen. Overeenkomstig de slotbepaling der constitutie, zullen wij thans den daarbij voorgeschreven eed in tegenwoordigheid der vereenigde kamers afleggen, en tevens den eed onzer ministers en der leden van de beide kamers ontvangen. Voor deze plegtige handeling hebben wij den eerstvolgenden Woensdag, den 6den Februarij dezes jaars, bepaald, en noodigen de kamers uit zich tot dat einde op dien dag des morgens ten 11 ure in ons residentieslot te Berlijn te vereenigen.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 29 Januarij.

Z. M. heeft een uitgestrekt landgoed gekocht voor 10,000 fl., en het aan de Vrouwen-Vereeniging voor de zijdeteelt hier te lande in vruchtgebruik afgestaan, onder beding, arme zijdeteelers kosteloos van moerbezien boomen en bladen te voorzien.

— Van de nieuwe leening van 7 millioen florijnen à 5 pCt. is in deze stad alleen voor 2 millioen geteekend, zoo dat men verwachten mag dat de overige plaatsen uit het land voor de overblijvende 5 millioen welhaast zullen hebben ingeteekend.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 19 Januarij.

Het medegedeelde berigt der door Engeland gedane vorderingen aan onze Regering is bevestigd geworden. Nadat die vordering door den Engelschen Gezant alhier was bekend gemaakt, is er Ministerraad gehouden, en zijn de Gezanten van Frankrijk en Rusland geraadpleegd geworden; ten gevolge van een en ander heeft de Minister van Buitenl. Zaken schriftelijk geantwoord, dat, vermits de bedoelde vorderingen van allen grond ontbloot waren, onze Regering daaraan niet kon voldoen.

In den namiddag van den 17den is hierop het Engelsche ultimatum ontvangen, waarbij van onze Regering binnen 24 uren een antwoord geëischt werd. De Kamers zijn toen bijeengeroepen, ten einde hare goedkeuring te hechten aan het gedrag der Ministers. De Britsche Gezant was voornemens zich des avonds in te schepen, en de Engelsche onderdanen waren verwittigd, dat zij onder de bescherming eener andere mogendheid zouden geplaatst worden.

De Admiraal Parker is toen tot dwangmiddelen overgegaan, heeft de geheele kust in staat van blokkade gesteld en een stoomboot genomen; de schepen echter die niet onder Grieksche vlag varen, zullen niet worden geweerd.

Fransche berigten evenwel melden, dat, voor de Admiraal tot die dwangmiddelen was overgegaan, hij door den Franschen Gezant bewogen was, nog nadere instructien van zijne Regering te vragen.

TURKYE.

CONSTANTINOPEL, 12 Januarij.

De Porte heeft ten gevolge van de vredelievende houding, in den laatsten tijd door de andere Mogendheden aangenomen, 35,000 man der zich alhier bevindende troepen ontslagen. Gedurende 1849 hadden de troepen in werkelijke dienst 350,000 man bedragen. Er werden in dat jaar 150 stukken geschut gegoten.

TENERIFFE.

SANTA-CRUZ, 31 December.

De Canarische eilanden nemen jaarlijks in belang toe; uit hoofde der nieuwe cultuur van de cochenille, die tegenwoordig een der voornaamste takken van uitvoer uitmaakt. De uitvoer heeft, voor dit jaar, bedragen 500,000 pond, waarvan het grootste gedeelte naar de havens van Frankrijk en Engeland. Al de gronden die ongeschikt waren voor de teelt van granen en aardappelen of voor wijngaarden, zijn beplant geworden met nopal, om het cochenille insect voort te telen. De Spaansche regering heeft van deze eilanden een zuiver overschot van meer dan 350,000 piasters in zilver getrokken, en men is voornemens eene stoombootdienst van Cadix naar Santa Cruz aan te leggen.

De bevolking der verschillende steden neemt voortdurend toe.

KERKNIEUWS.

AMSTERDAM, 4 Februarij. De Wel-Eerw. Heer J. E. G. Landré, Hulpprediker bij de Nederduitsche Hervormde gemeente alhier, zal eerstdaags vertrekken naar Haeften, in Gelderland, waar hij sedert ongeveer drie jaren als Predikant beroepen geweest, maar, wegens ingewikkelde questiën van het Kerkelijk Bestuur met den Ambachtsheer over het beheer der kerkegoederen, in het opvolgen dier beroeping tot hiertoe verhinderd is geworden. Eene schikking door het laatst afgetreden ministerie met den ambachtsheer aangegaan, heeft die geschillen geëindigd of althans de beletselen uit den weg geruimd, waardoor de bevestiging van den beroepen Predikant zoo lang vertraagd was. De Kerkeraad heeft nu, ter vervulling van de opengevallen plaats van Hulpprediker, dit drietal geformeerd: Hanegraat, Phil. Theor. Mag. Litt. Hum. Doct., van der Meer de Wijs, Theol. Doct. en Tuijl de Ligny, allen Candidaten tot de Heilige Dienst. Uit dit drietal zal, na den afloop der proefpredikatiën, eene benoeming geschieden.

VLISSINGEN, 1 Februarij. Door den Breeden Kerkeraad der Hervormde gemeente alhier is, ten gevolge van het bedanken voor de drie hereids gedane beroepingen, heden het beroepingswerk hervat tot vervulling der voortdurende vacature, en diensvolgens geformeerd het volgend twaalftal: DD. Kam, te Oost- en West-Souburg; Molemans, te Hilversum; Molenaar, te Scheveningen; Creutzberg, te Veere; de Vijver, te Zegveld; Callenbach, te Nijkerk op de Veluwe; Sieblesz, te Steenwijk; Wanrooy, te Stad aan 't Haringvliet; Verhoeff, te Sluis; Vinke, Th. Dr., te Beest; Zijnen, P. J. Zn., te Ter Heyde bij 's Gravenhage, en Voorhoeve, te Leerdam.

— Uit Leeuwarden wordt berigt dat Ds. Blaauw het beroep naar Rotterdam heeft aangenomen.

— Te Apeldoorn hoopt de Herv. gemeente eindelijk een tweeden predikant te verkrijgen. Z. M. heeft uit eigen fondsen eene bijdrage van *f* 200 tot de jaarwedde van een tweeden predikant toegezegd, en daar de gemeente *f* 300 en het Rijk *f* 500 jaarlijks geven wil, is in de jaarwedde voorzien en blijft nu alleen nog te zorgen voor eene pastorij.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, in aanmerking nemende dat uithoofde van het sterk Stoken, hetwelk vrij algemeen heeft plaats gehad, de Schoorsteenen, en bijzonderlijk de thans zoo algemeen gebruikt wordende Kagchels, buitengewoon behooren te worden gereinigd, ten einde de aanleiding tot brand, welke daardoor zoude kunnen ontstaan, zoo veel mogelijk weg te nemen, noodigen bij deze de Ingezetenen uit om daartoe mede te werken, en mitsdien hunne Schoorsteenen en Kagchelpijpen zonder uitstel, zoodanig buitengewoon te laten reinigen als de veiligheid voor brand en de aard derzelve zal vereischen.

Aldus gedaan en gepubliceerd, bij HH. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 4den Februarij 1850.

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

PUBLICATIE.

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE ZUID-HOLLAND, brengen bij deze, ter kennis van de ingezetenen der Provincie, dat door Zijne Majesteit den Koning bij Hoogstdeszelfs besluit van den 8sten December 1849, nº. 90, is goedgekeurd de hierna volgende door de Provinciale Staten, op den 19den Julij 1849, vastgestelde

WIJZIGING *van de art.* 12, 29 *en* 32 *van het Reglement, houdende algemeene beginselen of grondslagen, naar welke de bestaande reglementen van de dijks- en polderbesturen in de provincie Zuid-Holland, gewijzigd of de nieuw daar te stellen reglementen ingerigt zullen moeten worden, vastgesteld den* 11den *Julij* 1844 *en goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den* 4den *Mei* 1846, *nº.* 69.

Art. 12 te wijzigen als volgt:

Al de reglementen door de Provinciale Staten vastgesteld, krachtens de bevoegdheid hun in art. 192 der Grondwet verleend, zullen door hen aan de goedkeuring van den Koning onderworpen worden.

De collegien van bestuur der waterschappen, begrepen in de 1ste cathegorie van art. 2, zullen alvorens de vaststelling gehoord worden omtrent de reglementen voor de waterschappen begrepen in de 2de cathegorie van art. 2.

Art. 29 te wijzigen als volgt:

Ingeval de besturen der waterschappen verlangen aan de Staten eenige voordragt te doen omtrent nieuwe keuren of wijzigingen in de bestaande, zullen ingelanden door die besturen in de gelegenheid gesteld worden ten aanzien daarvan hunne belangen te doen gelden en vervolgens de ontwerpen in gecombineerde vergaderingen waar hoofdingelanden bestaan, en waar deze niet bestaan door de besturen nader overwogen en aangenomen of gewijzigd zijnde, aan Gedeputeerde Staten gezonden worden.

Gedeputeerde Staten onderzoeken (en, voor zooveel betreft keuren voor waterschappen van cathegorie nº. 2, art. 2, na verhoor der besturen van de waterschappen der 1ste cathegorie art. 2) of de ingezonden keuren, bepalingen bevatten strijdig met wettelijke verordeningen of algemeene belangen en brengen de aldus voorbereide keuren bij de Provinciale Staten, ten einde door deze vastgesteld aan de goedkeuring van den Koning te worden onderworpen.

Art. 32 te wijzigen, als volgt: Na de 4de alinea bij te voegen:

Gedeputeerde Staten zullen de ingezonden reglementen onderzoeken, des noodig wijzigen of doen wijzigen en met hunne consideratien en de tot de behandelde stukken behoorende bescheiden, bij de Provinciale Staten brengen, ten einde door deze vastgesteld aan de goedkeuring van den Koning te worden onderworpen.

De laatste alinea aldus te wijzigen:

Betrekkelijk de reglementen van waterschappen welke zich buiten Zuid-Holland uitstrekken zullen Gedeputeerde Staten in onderhandeling treden met Gedeputeerde Staten van de gewesten onder welke die waterschappen ge-

deeltelijk gelegen zijn, ten einde de voorgedragen reglementen ook aan de vaststelling door de Provinciale Staten van de betrokkene gewesten te onderwerpen.

Aldus vastgesteld door de Staten der provincie Zuid-Holland.

's Gravenhage, 19 *Julij* 1849. (*get*) VAN BYLANDT.

Ter ordonnantie van dezelve, (*get.*) JUST DE LA PAISIERES.

Behoort bij Koninklijk besluit van den 8sten December 1849, nº. 90.

Mij bekend, *de Minister van Binnenlandsche Zaken*, (*get.*) THORBECKE.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Binnenl. Zaken, (*get.*) J. SCHRÖDER.

Voor eensluidend afschrift, *de Secretaris-Generaal*, (*get.*) J. SCHRÖDER.

Voor kopie conform, *de Griffier der Prov. Staten van Zuid-Holland*, JUST DE LA PAISIERES.

Gedeputeerde Staten voornoemd gelasten mitsdien een iegelijk, dien het zoude mogen aangaan om zich stiptelijk overeenkomstig de bepalingen van het bedoeld reglement en van de daarin gebragte wijzigingen te gedragen.

En, ten einde niemand hiervan eenige onwetendheid zou kunnen voorwenden, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alom waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedeputeerde Staten voornoemd,

's Gravenhage, 8 *Januarij* 1850. VAN BYLANDT.

Ter ordonnantie van dezelve, JUST DE LA PAISIERES.

Ten behoeve van de behoeftigen op Schokland is bij de Redactie ontvangen: van J. H. D. *f* 10; — van A. Z. *f* 5; — van † *f* 2.50; — van S. *f* 2.50; gecollecteerd door Diakenen der Nederduitsche Herv. Gemeente, l. l. Zondag *f* 2.50. Van N. N. 2 Coup. *f* 12.37½ te zamen *f* 24.75. Van H. G. *f* 8 —.

210[de] Staats-Loterij.

Trekking der Tweede Klasse.

1[ste] Trekking. Nº. 19681 een prijs van *f* 20,000. Nº. 19432 een prijs van *f* 5,000. Nos. 854, 13654, 15216 en 16369 een prijs van *f* 1000.

2[de] » Nº. 17289 een prijs van *f* 2,500. Nº. 17842 een prijs van *f* 1,250. Nos. 40, 5357, 9697, 10015 en 15437, ieder een van prijs *f* 1,000

ADVERTENTIEN.

Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON, J. M. SLIGGERS, geliefde Echtgenoote van

D. VEES HEYN.

LEYDEN, 4 Februarij 1840.

Het Accoord door CORNELIS VAN DER ZAAL, *Winkelier te Leyden*, aangegaan, is bij dispositie der Arrondissements-Regtbank alhier, van den 29[sten] Januarij daaraanleden **gehomologeerd**, terwijl tevens bij dezelve bovengemelde CORNELIS VAN DER ZAAL mede is **gerehabiliteerd.**

Het bij gemeld Accoord bepaalde is alzoo van heden af te ontvangen bij *Leyden*, 6 *Februarij* 1850. Mr. M. H. A. LISMAN qq.

Degenen die iets te vorderen hebben van of schuldig zijn aan den Boedel van wijlen den Heer WILLEM PEURTENAAR, gewoond hebbende en overleden te *Leyden*, worden verzocht daarvan **opgave of betaling** te doen, vóór den 15[den] Februarij aanstaande, ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*.

TE HUUR,

voor *f* 160 per jaar, een **HUIS**, op den Ouden Rhijn, bevattende *drie* Beneden- en *vijf* Boven-Kamers, Keuken, Kelder, Zolder en verdere Gemakken.

Te bevragen bij J. DOORNIK, op den Ouden Rhijn over de Middelste-gracht.

Men is van meening, in het openbaar, op Regterlijke Authorisatie ten Huize van J. J. PYNACKER, in de Herberg „***Ik leer nog,***" aan den *Hoogen Rijndijk* onder *Soeterwoude*, op Woensdag den 27[sten] Februarij 1850, des voormiddags ten elf ure, ten overstaan van den te *Soeterwoude*, residerenden Notaris C. KLAVERWYDEN, te Veilen en dadelijk daarna te Verkoopen:

Een **BOUWMANSWONING**, met KOESTAL, ERF, WERF en BOOMGAARD, voorts met twee SCHUREN en twee HOOI- of GRAANBERGEN, geteekend met Nº. 1 staande en gelegen aan den Slootweg bij *Benthuizen* onder *Soeterwoude*, voorts eene Partij zoo WEI-, HOOI- als TEELLAND van Kavel nº. 1 gelegen aan de zuidoostzijde van den Gelderswoudschen Weg in den Drooggemaakten Gelderswoudschen Polder onder *Soeterwoude*, zijnde de aanharming langs den Gelderswoudschen Weg, met de Wei- en Hooilanden van Kavel nº. 1 alles te zamen, groot volgens de Kadastrale meting 15 Bunders, 14 Roeden en 23 Ellen.

In gebruik te aanvaarden, als de Woning, verdere Gebouwen en Erf, den eersten Mei 1850 en de Landen dadelijk na de toewijzing.

Kunnende alles worden bezigtigd, des Dingsdags en Woensdags van iedere Week van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 ure.

Zijnde inmiddels nadere informatiën te bekomen, ten Kantore van den bovengenoemden Notaris.

GEVONDEN!

Zondag laatstl. 3 Februarij, een **ZILVEREN KNIPJE** met een **Beursje** er aan; degene die Bewijs van Eigendom kan aantoonen, kan hetzelve terug bekomen bij P. UITTENBOSCH op de Mare, te *Leyden*.

VERKOOPING BIJ OPBOD EN AFSLAG.

Op Zaterdag den 16[den] Februarij 1850, des avonds ten zes ure, in het Heeren Logement aan den Burg binnen *Leyden*, van Negentien HUIZEN en ERVEN, staande en gelegen te *Leyden*, op onderscheiden standen, wordende allen bij de week Verhuurd. In het breede bij aangeplakte billetten omschreven.

En nog een HUIS en ERVE, zijnde kortelings geheel vernieuwd, voorzien van vijf Boven- en Beneden-Kamers, Keuken, Kelder, Plaatsje en verdere Gemakken, staande en gelegen op de Papengracht nabij de Breedestraat, Wijk IV Nº. 365.

Kunnende allen vóór en op den Verkoopdag worden bezigtigd en waaromtrent nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, residerende te *Leyden*.

Een oud lid der Engelsche lijfgarde, (een der helden van Waterloo) van zware zinkingen genezen, door de Zalf en Pillen van Holloway.

De Heer THOMAS BRUNTON, eigenaar van het Waterloo Koffijhuis te Coatham, in het graafschap York, leed sedert maanden aan zinkingen en jicht. Zijne beenen, welke het meest daarvan waren aangedaan, vertoonden allerlei kleuren, en hadden een afzigtelijk aanzien. Sedert 10 weken was hij geheel en al buiten staat te kunnen gaan. De behandeling door onderscheidene geneeskundigen, gaf hem niet alleen geene beterschap, maar liet hem in een nog meer hulpeloozen toestand dan hij te voren geweest was. Ten laatste besloot hij tot de *Zalf en Pillen* van HOLLOWAY, en werd door middel van dezelven volmaakt hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 4 FEBRUARIJ.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	55¼	55¾	55 9/16
Dito Certificaten . . . . » 3 »	65½	66	65¾
Dito dito . . . . » 4 »	85¾	86	85 13/16
Amortisatie Syndicaat . . . . » 3½ »	87	87½	87½
Handelmaatschappij . . . . » 4½ »	169¾	170½	—
O. I. Leening . . . . . . » 4 »	84¾	85½	85⅞
Dito Holl. Spoorweg . . .	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . » 4½ »	97¼	97¾	—
Haarlemmermeer . . . . . » 5 »	101¾	101¼	101
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 » 4 »	105	105¼	105⅛
Dito dito 1828 en 1829 . . » 5 »	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 » 5 »	94½	95	—
Dito 1840 . . . . » 4 »	86¼	87	86¾
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . » 4 »	85¼	86⅛	85⅝
Dito dito Nieuwe . . . . » 4 »	84¼	84½	84½
Inschrijving in Assign. . . » 6 »	65	65½	65¼
Certificaten van dito . . . . » 6 »	66	66½	66¼
POLEN, Certificaten . . . . . » 4 »	141½	142½	—
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250 »	—	—	—
Dito dito 1835 . . . . . » 500 »	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ à 5 pCt.	12½	13	12¾
Dito dito Onbep. Stukken . . » 5 »	—	—	—
Dito Obligatiën . . . . . . » 3 »	37¼	37¾	37½
Dito Binnenl. à 6 m. . . . » 3 »	29½	30	29⅝
Coupons Ardoins	8½	9½	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . » 5 »	—	—	—
Dito . . . . » 4 »	71¾	72¼	—
Dito Metall. . . . . » 5 »	81	81½	—
Dito Nieuwe . . . . » 5 »	85¾	86¼	86
Dito 1847 . . . . » 2½ »	42¾	43¼	43
BELGIE, Banc. . . . . » 2½ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . . . » 2½ »	47¾	48¼	47 15/16
BRAZILIE, 1824 100 £ . . . . 5 »	89¾	90¼	90
PORTUGAL, te Londen . . . . » 3 »	36½	37¼	36⅝
Dito dito . . . . » 4 »	37½	38¼	37¾
VENEZUELA, ... » 2¾ »	31¼	34¼	—
MEXICO, ... » 5 »	28¼	29¼	29
AMERIKA, Bankactiën	3¾	4¼	4

Grieken 5½, 7.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt. Wissel-Disconto 2½.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van P. G. LA LAU.